

Protokół nr XXXVIII/09
z obrad XXXVIII uroczystej sesji Rady Miejskiej w Kłodzku
oraz Rady Powiatu Kłodzkiego
w 550 rocznicę ustanowienia Hrabstwa Kłodzkiego,
która odbyła się w dniu 24 czerwca 2009r.
w sali Rajców Urzędu Miasta w Kłodzku

Sesja rozpoczęła się o godz. 13²².

W sesji uroczystej udział wzięło 21 radnych Rady Miejskiej w Kłodzku, radni Powiatu Kłodzkiego oraz zaproszeni goście.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan Dariusz Kłonowski poprosił zebranych o powstanie i odśpiewanie hymnu Rzeczypospolitej Polskiej.

Odśpiewano hymn Rzeczypospolitej Polskiej.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kłodzku **Pan Piotr Brzostowicz** dokonał otwarcia sesji mówiąc: **„Otwieram obrady XXXVIII sesji Rady Miejskiej w Kłodzku”**.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego p. D. Kłonowski stwierdził ważność uroczystej sesji. Przywitał przybyłych na sesję gości, a w tym: Posła na Sejm RP p. Monikę Wielichowską; przedstawicieli samorządu województwa dolnośląskiego: p. Stanisława Longawę – Wiceprzewodniczącego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego, Juliana Golaka – radnego Sejmiku Województwa Dolnośląskiego; gości honorowych: J. E. ks. Bp. prof. dr hab. Ignacego Deca, prof. dr hab. Arno Herziga z Uniwersytetu w Hamburgu, doc. Podr. Ondřeja Felcmana z Instytutu Nauk Historycznych Uniwersytetu Hradec Kralove w Czechach; przedstawicieli Bractwa św. Stanisława w Siedlcach: Tadeusza hrabiego Wojsa, dr inż. Zbigniewa księcia Wrzesińskiego, Zdzisława księcia Andrysiewicza, ks. Prałata Józefa hrabiego Maj, Henryka hrabiego Wierzchuckiego; przewodniczących rad miast i gmin powiatu kłodzkiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej Kłodzka Pan Piotr Brzostowicz powitał burmistrzów i wójtów miast i gmin powiatu kłodzkiego oraz Burmistrza Ząbkowic Śląskich, przedstawicieli regionów partnerskich, przedstawicieli duchowieństwa, radnych Powiatu Kłodzkiego w tym Zarząd Powiatu Kłodzkiego pod przewodnictwem Krzysztofa Baldego – Starosty Kłodzkiego, radnych miasta Kłodzka, przedstawicieli Komitetu Organizacyjnego Jubileuszu 550 – lecia Hrabstwa Kłodzkiego, przedstawicieli instytucji kultury, szkół i uczelni wyższych, służb mundurowych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz sponsorów, dyrektorów i kierowników jednostek organizacyjnych

oraz dyrektorów wydziałów Urzędu Miasta, a także Starostwa Powiatowego w Kłodzku, mieszkańców oraz wszystkich zaproszonych gości, przedstawicieli środków masowego przekazu.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan Dariusz Kłonowski powiedział: *„Jego Ekscelencjo! Szanowni Państwo! W styczniu rozpoczęliśmy obchody 550 rocznicy powołania Hrabstwa Kłodzkiego. W 1459 r. król Jerzy z Podiebradu ustanowił samodzielne hrabstwo – Hrabstwo Kłodzkie. Hrabstwo Kłodzkie istniało do 1945 r. My w roku 2009, w roku Jubileuszu nawiązujemy do tego wydarzenia dążąc do promocji naszej wyjątkowej ziemi - Ziemi Kłodzkiej. Dążąc do promocji jej walorów, jej walorów uzdrowiskowych, wypoczynkowych, letniskowych i przyrodniczych, Chcemy, aby hasło „Hrabstwo Kłodzkie” przyczyniło się do popularyzowania tego wyjątkowego miejsca na mapie naszego kraju. Szanowni Państwo! W styczniu, jak wspominałem, rozpoczęliśmy obchody 550 rocznicy powołania Hrabstwa,. Dzisiaj jest kolejne wydarzenie, dzisiaj spotykamy się tutaj, w stolicy Hrabstwa, tu w ratuszu kłodzkim, wspólnie dwie rady spotykają się: Rada Powiatu Kłodzkiego oraz Rada Miasta Kłodzka, aby nadać rangę temu wydarzeniu. Abyśmy to, co wydarzyło się w przeszłości mogli wykorzystywać w teraźniejszości patrząc z optymizmem w przyszłość naszej ziemi – Ziemi Kłodzkiej.”*

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kłodzku Pan Piotr Brzostowicz poprosił o wystąpienie Burmistrza Miasta Kłodzka Pana **Bogusława Szpytmę**.

Burmistrz Miasta Kłodzka Pan Bogusław Szpytma:

„Jego Ekscelencjo, szanowni goście! To rzeczywiście wyjątkowa chwila i wyjątkowy dzień. Przed tym spotkaniem badaliśmy, czy stropy tej sali wytrzymają taką ilość osób i uspokajam, że wytrzymają. Jesteśmy w historycznej sali miasta, ratusza kłodzkiego. W tej sali przed nami w historycznym ciągu odbywały się ważne narady, odbywały się ważne spotkania. I my dziś uczestniczymy również w takim wyjątkowym spotkaniu. Raz na 550 lat jest nam dane obchodzić taką ważną rocznicę, historyczną, bardzo ciekawą i interesującą, a jednocześnie dla nas istotną, ponieważ jesteśmy jedynym hrabstwem w Polsce, a więc tym wyróżniamy się spośród innych regionów Polski. Dziś z pewnością mnóstwo wypowiedzi będzie dotyczyło historii tego wydarzenia, historii tej ziemi, historii Kłodzka, dlatego nie chcę powielać tych informacji. Chciałbym tylko zwrócić uwagę na dzień dzisiejszy i te elementy, które w swojej skromności, ale również w swoich planach, zamierzeniach realizujemy. Myślę, że 1000 – letnie miasto ma ochotę, chęć i szansę być miastem, które promuje się i przyciąga turystów z zewnątrz właśnie dlatego, że ma wspaniałe zabytki. Wszyscy wiemy i cenimy to, że żyjemy w tak starożytnym mieście. Chcemy przyciągać turystów, chcemy, żeby przyjeżdżali do nas i zostawiali tutaj swoje pieniądze oraz dobre wrażenia, które później będą propagowali wśród innych. A więc

Kłodzko, w domyśle powiat kłodzki, postawiło na turystykę. Ta działalność ma się stać główną dziedziną przychodów naszego miasta i naszego regionu. Oczywiście takim centralnym punktem jest Twierdza. Twierdza, która niedawno została odzyskana na własność przez miasto Kłodzko, Skarb Państwa przekazał ją, także dzięki postawie Starostwa, za co serdecznie dziękujemy. Wreszcie cała Twierdza jest do naszej dyspozycji. Wiele inwestycji związanych z Twierdzą będzie się działo lub już się dzieje, na razie skromnie, ale mamy plany bardzo ambitne. Przypomnę, że w tym roku złożyliśmy wniosek na remont tzw. Wielkiego Kleszcza. Jest to jeden z dużych obronnych elementów wewnątrz Twierdzy. Tam chcemy umieścić mini muzeum, sale historyczne, w których przedstawialibyśmy i pokazywalibyśmy, jak wyglądało życie wiele lat temu. Myślę, że każdy, kto wjeżdżał do Kłodzka zauważył, iż stan naszych dróg pozostawia trochę do życzenia. Chcę podzielić się dobrą informacją. Otrzymaliśmy ze środków Unii ponad 8 mln zł. Przy wkładzie miasta w wysokości również 8 mln zł jest szansa na to, że 16 mln zł będzie wydatkowane na drogi. A więc stan infrastruktury będzie się poprawiał. Powiem o inwestycji, która w zeszłym roku się rozpoczęła, a w tym roku już funkcjonuje i będą dalsze etapy. Myślę tutaj o galerii „Twierdza Kłodzka” – przedsięwzięcie handlowe, ale jednocześnie chcemy, by w tym miejscu powstało centrum rozrywki. W pierwszym etapie mamy tylko sklepy. Chcemy, by w drugim etapie powstało tam Multikino, z trzema salami kinowymi, a później inne elementy, które będą służyły rozrywce nie tylko mieszkańcom miasta, ale również turystom. Jest szansa, że w sierpniu ruszy budowa tego drugiego etapu i w przyszłym roku równie uroczyście będziemy świętować otwarcie tego centrum rozrywki. W tym roku mamy ambitny plan rozpoczęcia budowy krytej pływalni. Budowa ta powinna zakończyć się w przyszłym roku. Dbamy o sport, dbamy o młodzież, otworzyliśmy kilka boisk, dwa w zeszłym roku i dwa w tym roku. Przysługują nam środki unijne na tzw. rewitalizację starego miasta i je też chcemy wykorzystać. Myślę, że zauważalna jest zmiana oblicza rynku. Staramy się, by dachy i elewacje, czyli to, co widać na zewnątrz piękniały. Coraz więcej kamienic podejmuje trud remontów. W ramach programu rewitalizacyjnego chcemy, aby w parku powstała pijalnia wód. Jesteśmy stolicą regionu, w którym są największe zasoby wód mineralnych. Również w tym programie chcemy, by kanał Młynówka zapełnił się tratwami, którymi będzie można spływać w dół kanału. Wiem, że goście będą mówili o historii miasta i jego znakomitej przeszłości. Ja chciałem tylko pokazać pewne drobne plany, które chcemy realizować, a przez to położyć swój akcent na tym 1000 – letnim mieście. Z tego miejsca chcę bardzo serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy na powiat kłodzki, Ziemię Kłodzką i Kłodzko patrzą z dużą sympatią. Jednocześnie chcę podziękować władzom kościelnym na czele z ks. Biskupem Ignacym Decem, w którego sercu, mam wrażenie, szczególne miejsce zajmuje nasza ziemia i nasze miasto. Ogromne podziękowania dla Zarządu Powiatu Kłodzkiego i Rady Powiatu Kłodzkiego, z którą współpraca układa się nie tylko

poprawnie, ale bardzo dobrze. Serdeczne podziękowania składam wszystkim kolegom samorządowcom, wójtom i burmistrzom, z którymi również w ramach Stowarzyszenia Gmin Ziemi Kłodzkiej robimy rzeczy na swoją miarę, ale jednocześnie staramy się przekraczać nasze możliwości. Chcę podziękować za wspólne rozumienie potrzeb naszego regionu, miast i gmin, którymi zarządzamy, że potrafimy dogadywać się dla dobrze pojętego interesu naszej małej ojczyzny."

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan Dariusz Kłonowski poprosił o wystąpienie Starostę Kłodzkiego Pana Krzysztofa Baldego.

Starosta Kłodzki p. Krzysztof Baldy:

„Szanowni Państwo! Szanowna Pani Poseł! Szanowni Przewodniczący Rad Miast i Gmin! Jego Ekscelencjo! Szanowni Profesorowie, Księżęta, Hrabowie! Szanowni Burmistrzowie i Wójtowie naszych miast i gmin! Szanowni mieszkańcy Powiatu Kłodzkiego! Dzisiejsze uroczystości pod sztandarem jubileuszu 550 – lecia Hrabstwa Kłodzkiego w swoim charakterze mają na celu przed wszystkim:

- podsumowanie dokonań wielu kłodzyczan w sferze materialnej, intelektualnej, kulturowej, religijnej i społecznej,*
- promocję naszej pięknej, unikalnej, fascynującej i tajemniczej Ziemi Kłodzkiej,*
- budowanie tożsamości i integrowanie wszystkich obywateli Terra Glacensis.*

Ale rok 2009, to obok rocznicy powołania Hrabstwa Kłodzkiego jako jednostki administracyjnej przez króla czeskiego Jerzego z Podiebradu, to rok wielu ważnych i doniosłych rocznic. Rocznic, które dla nas Polaków i Europejczyków miały ogromne znaczenie, gdyż wydarzenia najnowszej historii odcisnęły się ogromnym piętnem w krajach sąsiedzkich i w całej Europie. A Ziemia Kłodzka była również częścią tych wszystkich wydarzeń.

Rok 2009 to XXX rocznica pielgrzymki Jana Pawła II. Była to pierwsza wizyta w Polsce zaledwie po 8 miesiącach od wyboru na tron stolicy piotrowej kardynała Karola Wojtyły. JP II mówił wówczas dużo o wolności i tożsamości. Starał się w nas te wartości na nowo odkrywać: „wolność człowieka jest tym, co każdy z nas rozpoznaje w sobie wraz z odpowiedzialnością, stąd istnieje wewnętrzny związek pomiędzy wolnością, a wartością, a szczególności prawdą”. W obecnej sytuacji słowa te są nadwyraz aktualne. Wolność wywalczyliśmy, jednak poszukiwanie tej drugiej wartości, zarówno w sferze religijnej, jak i w sferze tej codziennej odnoszącej się do stosunków międzyludzkich – jest najtrudniejsze.

Rok 2009 to rocznica wolnych wyborów. 4 czerwca minęło XX lat od tego momentu, który zmienił bieg historii i był zacznym ogromnych przemian społeczno – polityczno – gospodarczych wielu narodów Europy. Dla nas obywateli państwa

demokratycznego najważniejszą była reforma administracyjna, która ugruntowała samorządność lokalną, a przemiany gospodarcze wyzwoliły w nas ogromną kreatywność i przedsiębiorczość. Z perspektywy dzisiejszej rocznicy oceniamy te wydarzenia jako historyczny sukces Polski i Polaków, który odcisnął swe piętno w życiu naszych gmin, miast, powiatów, kraju i całej Europy.

Ale dzisiaj 24 czerwca 2009 roku zgromadził nas tutaj jubileusz istnienia Hrabstwa Kłodzkiego, który łączy obywateli wielu narodów: Czechów, Niemców, Polaków czy Holendrów. Jubileusz, w trakcie którego pragniemy podziękować wszystkim mieszkańcom tej małej ojczyzny, mieszkańcom byłym i obecnym, którzy przyczynili się do rozwoju kulturowego, duchowego i materialnego kłodczyzny.

Doceniamy i dziękujemy budowniczym oraz fundatorom:

- kościołów i kaplic,
- założenia urbanistycznego jakim są Wambierzyce ze swoją bazyliką,
- mostu gotyckiego w Kłodzku,
- linii kolejowych,
- szkół i szpitali,
- obiektów uzdrowiskowych i wielu jeszcze cennych obiektów sakralnych i użyteczności publicznej.

W naszych działaniach pragniemy zachować dla kolejnych pokoleń te najcenniejsze dobra kultury, dlatego wiele instytucji dotuje remonty obiektów zabytkowych, także ze środków UE. Powiat Kłodzki także w swoich działaniach finansuje bądź dofinansowuje:

- remont bazyliki w Wambierzycach czy Sanktuarium Maria Śnieżna,
- renowację XVI – wiecznych fresków w LO w Kłodzku i LO w Bystrzycy Kłodzkiej,
- z własnych środków remontujemy salę posiedzeń Rady Powiatu i cały budynek Starostwa,
- szlak kapliczek przyroźnych w Szalejewie.

Na pewno należy pamiętać o ważnych i znakomitych postaciach, które w długich dziejach naszego regionu na zawsze pozostawiły ślady swojej działalności: Arnošt z Pardubic, księżna Marianna Orańska, ks. Wenzel Tomašek, Fryderyk Chopin, prezydent USA John Quincy Adams, ks. Gerhard Hirschwelder, a także współcześni bohaterowie Polski i Europy – Czech Nowacki, polski pilot 301 dywizjonu bombowego i 138 eskadry do zadań specjalnych Polskich Sił Zbrojnych w Wielkiej Brytanii, który jesień swojego życia związał z Dusznikami Zdrój i gdzie mieszkańcy ufundowali pamiątkową tablicę.

Nie sposób pominąć ważnych dokonań ostatnich lat, których realizatorami byli przedsiębiorcy samorządy lokalne i osoby prywatne:

- Polanica Zdrój: SCM
- Kudowa Zdrój: basen kąpielowy, zrewitalizowany Park Zdrojowy

- Nowa Ruda: Noworudzki Park Przemysłowy, Centrum Sportowe, obwodnica Nowej Rudy
- Kłodzko: centrum handlowe „Twierdza”
- ośrodki narciarskie: Zieleniec/Duszniki Zdrój i Czarna Góra/Stronie Śląskie
- remont i rozbudowa obiektów uzdrowiskowych realizowana przez Zespół Uzdrowisk Kłodzkich i Uzdrowisko Łądek – Długopole Zdrój
- droga krajowa E – 8.

W bieżącym roku rozpoczęliśmy ważne i historycznie doniosłe projekty, które wpiszą się w annały historii Ziemi Kłodzkiej i naszej samorządowej, powiatowej jednostki. Pierwsza dotyczy procedury nadania patronki Ziemi Kłodzkiej. Jeżeli kongregacja ds. Wiary następnie papież Benedykt XVI przychyli się do naszej prośby, patronką w dniu 15 sierpnia ogłoszona zostanie Matka Boska Królowa Rodzin z Wambierzyc. Od wieków kult Matki Boskiej jest w kłodczyźnie mocno zakorzeniony i stanowi mocny filar wiary katolickiej. To wyróżnienie będzie podkreśleniem wielowiekowej tradycji, która jednoczy wszystkie narody i obywatele szukających wsparcia duchowego w tym sanktuarium. W X rocznicę utworzenia powiatów ze składek obywateli i środków własnych pragniemy ufundować sztandar i insygnia. Nawiązując do chlubnej przeszłości Powiatu Kłodzkiego, wyrażając przekonanie, że symbole Powiatu dają wyraz złączenia więzami wspólnoty kolejnych pokoleń jego mieszkańców, są widocznymi świadectwami przywiązania i lokalnego patriotyzmu. Wyrażają gotowość do podejmowania wysiłków dla obrony samorządności i budowania wspólnego dobra. Niech napis umieszczony na sztandarze „Pro Publico Bono Civitas Terre Glacensis” będzie przyświecać wszystkim samorządowcom pracującym na rzecz mieszkańców swoich małych ojczyzn.

Kończąc dzisiejsze wystąpienie dziękuję wszystkim tym, którzy swoją postawą i pracą przyczyniają się do rozwoju naszych miast, gmin, a tym samym do rozwoju powiatu kłodzkiego.”

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan Dariusz Kłonowski powitał dr **Ryszarda Gładkiewicza** z Polskiego Towarzystwa Naukowego następnie poprosił Jego Ekscelencję **ks. Biskupa Ignacego Deca** o wystąpienie.

ks. Biskup prof. dr hab. Ignacy Dec:

„Panie Przewodniczący Rady Powiatu, Panie Przewodniczący Rady Miejskiej, Panie Starosto, Panie Burmistrzu, Panowie Wójtowie, Pani Moniko! Wszyscy dostojni goście uroczycie powitani na tej sali! Najpierw przeproszam za spóźnienie, które było spowodowane tym, że dzisiaj mieliśmy zakończenie roku akademickiego. Dzisiaj w katedrze świdnickiej była msza święta połączona z wyświęceniem nowych diakonów i jeszcze trzeba było załatwić kilka spraw diecezjalnych, bo Państwo wiedzą, że obecny czas jest czasem zmian proboszczów i wikariuszy.

Chciałbym wyrazić wielkie uznanie dla władz miasta i powiatu za pielęgnowanie refleksji historycznej. My znamy powiedzenie, że „Historia jest nauczycielką życia – Historia magistre vitae”. Zawsze powrót do historii jest owocny. Sam papież powiedział, że Polacy mają to do siebie, iż potrafią ze swojej szlachetnej przeszłości wydobywać dobrą przyszłość. Dlatego wiemy, że nie można iść dobrze naprzód jeśli nie oglądamy się wstecz na to, co za nami. To tak jak jedziemy samochodem. Musimy patrzeć naprzód, ale czasami trzeba zerkać w lusterko wsteczne, żeby wiedzieć, co się dzieje na drodze za nami. Dzisiaj jest ta refleksja historyczna poświęcona powstaniu Hrabstwa Kłodzkiego. Jak tu było nadmienione jest to ewenement, coś szczególnego w skali całego kraju. Dlatego warto tę tradycję pielęgnować. Zaczęliśmy to świętowanie u ojców franciszkanów w styczniu w ich przepięknym refektarzu, a dzisiaj świętujemy w tej precudnej sali, w której jestem po raz pierwszy i jestem pełen podziwu dla jej pięknego wystroju. Każdy mówił o swoim, Pan Burmistrz o swoim i Pan Starosta o swoim, więc ja też jako przedstawiciel Kościoła powiem o swoim. Na terenie Kotliny Kłodzkiej znajduje się 8 dekanatów, tj. 1/3 dekanatów całej diecezji, bo diecezja ma 24 dekanaty. Pan Starosta raczył wspomnieć, że są starania o to, by Matka Boska Wambierzycka Królowa Rodzin była patronką Ziemi Kłodzkiej. Starania są zaawansowane. Dokładnie tydzień temu byłem na Placu św. Piotra, na audiencji papieskiej i po audiencji miałem możliwość rozmawiania z Ojcem Świętym. Nie mówiliśmy o takich szczegółach jak nadanie patronatu, ale wyczułem, że Ojciec Święty jest nam życzliwy. Zna on diecezję świdnicką, zna Dolny Śląsk, ponieważ tutaj 9 lat temu, 27 października 2000 r. otrzymał godność akademicką Doctora Honoriscausa Papieskiego Wydziału Teologicznego. Byłem wtedy rektorem i miałem zaszczyt głosić laudację na cześć obecnego papieża. Papież sobie tę mowę przypomniał. Myślę, że wszelkie nasze petycje, które będą kierowane do Stolicy Apostolskiej będą pozytywnie załatwiane. Otrzymaliśmy ostatnio nowego biskupa pomocniczego i wiele prałatur. Ksiądz Prałat Dziekan Kłodzki został wreszcie odznaczony prałaturą. Długo czekał, ale miasto zostało wyróżnione. Jak Państwo wiecie Dziekan na własne życzenie przechodzi na emeryturę. Pojawi się w niedzielę nowy ksiądz i mam nadzieję, że będziecie z niego zadowoleni. Mamy w Kotlinie Kłodzkiej przepiękne świątynie. Chyba tutaj, na tym terenie jest największa ilość tych pięknych świątyń. O tym wiedzą biskupi i często mi o tym przypominają, że mam najwięcej zabytkowych kościołów w kraju. Samo Kłodzko ma tę perełkę jaką jest świątynia Wniebowzięcia Matki Bożej, przy której pracują księża jezuici. Jeszcze raz chciałbym wyrazić wielkie uznanie dla władz miasta i powiatu. Pragnę podziękować za dobrą współpracę z parafiami i dekanatami znajdującymi się na terenie Ziemi Kłodzkiej. Chciałbym życzyć tego, by ta współpraca nadal toczyła się w dobrym klimacie i żebyśmy byli jedno. Bo jak jesteśmy w jedno to wtedy owoce naszych działań są dorodniejsze. Kiedy wręczaliśmy Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II 8 stycznia 2004 r. złoty laur akademicki, jako rektorzy

uczelni

wrocławskich

i opolskich, wtedy Ojciec Święty wyrażał wielkie uznanie dla zmian, które się w Polsce dokonały. Szczególnie był zadowolony z tego, że jest współpraca. Taka pozytywna współpraca Państwa i Kościoła, władz świeckich, samorządowych i kościelnych. Także jest dialog między nauką i religią. Życzył, żeby ten dialog trwał, a budowanie w Polsce demokracji odbywało się w zgodzie. O tę zgodę się ciągle Kościół modli. My się także modlimy o tę zgodę, jedność w tych naszych mniejszych i większych wspólnotach. Chciałbym życzyć, aby dobrze układała się współpraca między Miastem i Powiatem, między Powiatem i wszystkimi parafiami tu funkcjonującymi. Niech Boże Błogosławieństwo towarzyszy wszystkim poczynaniom władz Powiatu i Miasta. Szczęść Boże!”

Przewodniczący Rady Miasta Kłodzka Pan Piotr Brzostowicz podziękował ks. Bp prof. dr hab. I. Decowi za wystąpienie. Poprosił o zabranie głosu Posła na Sejm RP Panią **Monikę Wielichowską**.

Poseł na Sejm RP Pani Monika Wielichowska:

„Jego Ekscelencjo! Panie Rektorze! Panowie Przewodniczący! Panie Burmistrzu! Panie Starosto! Zacni Goście! Szanowni Państwo Radni!

Swój niepowtarzalny charakter Kłodzko zawdzięcza niezwykle burzliwej i fascynującej historii. Skaliste obszary i piękne krajobrazy rozpościerające się od szczytów górskich są najlepszym miejscem, by oderwać się choć na moment od miejskiego zgiełku i pośpiechu. Pamiętajmy, że Ziemia Kłodzka to naprawdę magiczne miejsca. Kłodzko to wiele tajemnic, które warto odkryć i których nigdy się nie zapomina. Poprzez bogatą historię krzyżują się w tym miejscu wpływy aż trzech kultur: polskiej, czeskiej i niemieckiej. A ogłoszenie przez króla Jerzego z Podebradu Ziemię Kłodzką samodzielnym Hrabstwem otworzyło nowy etap w rozwoju miasta oraz okolic. To hradczanie dają przykład nam wszystkim dbając o skarb najcenniejszy, o swoją tożsamość.

Drodzy Państwo! Pozwólcie, że w tym miejscu pogratuluję władzom powiatu kłodzkiego, władzom miejskim Kłodzka za pomysł uczczenia tejże rocznicy, jakże ważnej rocznicy dla nas wszystkich. Ale także za wkład, który wszyscy Państwo wnosicie w to, żeby nasz region się rozwijał. Życzę dalszej owocnej współpracy pomiędzy Powiatem Kłodzkim i Miastem Kłodzko, czego wyrazem niech będzie dzisiejsze podpisanie listu intencyjnego. Pamiętając, że to mieszkańcy, czyli Państwo tworzą historię, tworzymy razem wspólną historię pamiętajmy, żeby zawsze się z tą historią utożsamiać. Żeby dbać o intensywną i wspólną promocję Krainy Pana Boga – Hrabstwa Kłodzkiego”.

Przewodniczący Rady Miasta Kłodzka Pan Piotr Brzostowicz poprosił o zabranie głosu **doc. Ondřeja Felcmana** z Instytutu Nauk Historycznych Uniwersytetu w Hradec Kralove.

Doc. Ondřej Felcman:

„Szanowni Państwo! Poczytuję sobie za zaszczyt to, iż mogę wystąpić na tych obchodach jubileuszu Hrabstwa Kłodzkiego. W przeszłości Kłodzko było jednym z najważniejszych punktów na trasie z Pragi do Wrocławia. Do dnia dzisiejszego nie uległo to zmianie. Przepraszam Państwa, że dalej będę mówił po czesku. Można to potraktować jako nawiązanie do czasu, kiedy to w roku 1459 powstało Hrabstwo Kłodzkie. Pozwolę sobie przypomnieć dwa punkty. Pierwsze zagadnienie to, dlaczego historycy czescy zaczęli przed pewnym czasem ponownie rozpatrywać dzieje Ziemi Kłodzkiej i powiązań z Czechami. Drugi punkt to jest zastanowienie się nad tym, co w Czechach zrobiono na rzecz badania historii Ziemi Kłodzkiej. W latach 90 – tych w Republice Czeskiej pojawiło się nowe zainteresowanie historią Ziemi Kłodzkiej. Miało to dwa powody. Pierwszym powodem była sama historia Hrabstwa Kłodzkiego, która ma powiązanie z Czechami. Historiografia czeska chciała się ponownie po aksamitnej rewolucji zająć historią Ziemi Kłodzkiej. Drugi powód był trochę polityczny. Od roku 1948, kiedy to również w Czechosłowacji dostali się do władzy komuniści kwestia wzajemnych stosunków Czechów i Polaków zaczęła być bardzo problematyczna. O wielu rzeczach nie wolno było mówić i prowadzić badań. Był to problem Ziemi Cieszyńskiej oraz sporów czechosłowacko – polskich o Ziemię Kłodzką po II wojnie światowej. I tak to wyglądało, że pomiędzy naszymi narodami była mała stalowa kurtyna. Jeżeli chodzi o punkt drugi i to, co nam się udało. Przede wszystkim chciałbym podkreślić, że nie udałoby nam się osiągnąć tego, co osiągnęliśmy, gdybyśmy nie współpracowali z historykami z Polski. W roku 1993 powstała kłodzka komisja składająca się z historyków. Bardzo duże zasługi należą się tutaj dr Gładkiewiczowi z Uniwersytetu Wrocławskiego. Po stronie czeskiej byli to prof. Vladimír Wolf i Zdeněk Irasek. Wówczas komisja kłodzka zaczęła bardzo intensywnie pracować. Bezproblemowo ta działalność kontynuowana była przez 15 lat. Co roku historycy z obydwu stron granicy spotykali się, organizowali konferencje tematyczne, wydawali wspólne publikacje naukowe i skupiali się na tym, co miałyby być głównym wynikiem pracy tej komisji. Jest to synteza polsko – czeskich dziejów kłodczyzny. Prawdą jest, że już dosyć długo czekamy na wydanie tej publikacji. Jednak badania wymagają dużo czasu. Dodatkowo synteza powstaje jako wynik osobistego zainteresowania członków komisji, autorów. Brak jest środków finansowych. Nie posiadamy żadnych grantów, z których ten projekt byłby finansowanych. Powstaje ten projekt na bazie indywidualnej odwagi i chęci włączenia się do pracy. Wierzę, że obecnie, kiedy już połowa tekstów została napisana bardzo szybko doczekamy się zakończenia prac i wydania publikacji. Na

zakończenie chciałbym przypomnieć kilka innych publikacji, które zostały wydane. Jest to przede wszystkim publikacja periodyczna dotycząca dziejów Ziemi Kłodzkiej. Ta publikacja wydawana jest na Uniwersytecie w Hradec Kralove. Pierwszy numer był wydany w roku 1996. Do dzisiaj wydano 8 tomów i 5 dodatków. Niektóre dodatki dotyczą jednego tematu, np. wybór ze źródeł Ziemi Kłodzkiej, bibliografia Ziemi Kłodzkiej. Ale np. też bardzo ciekawa praca historyczna ilustrująca jak funkcjonowała manufaktura w trakcie wojny 7 – letniej, w połowie XVIII w. Wydaliśmy też Atlas Ziemi Kłodzkiej, Atlas Historyczny. Współautorką tej pracy jest dr Eva Semotanova z Czeskiej Akademii Nauk. Ja jestem drugim autorem. Atlas ten poświęcony jest polityczno – administracyjnej i państwowo – terytorialnej historii Ziemi Kłodzkiej od X do XX w. Nie chcieliśmy stworzyć publikacji, która miałaby w sobie ślady jakiegokolwiek czeskiego nacjonalizmu. Nie chcieliśmy w żadnym wypadku stworzyć publikacji, która wywyższałaby niemiecki okres w dziejach Ziemi Kłodzkiej. Nie chcieliśmy też pisać o tym, co często było mówione po II wojnie światowej, że kłodczyzna była zawsze terenem polskim. Chcieliśmy napisać książkę o bardzo ciekawym i ładnym regionie w Europie Środkowej, który miał bardzo bogatą, ale też bardzo trudną historię. Chcieliśmy spojrzeć na historię Ziemi Kłodzkiej oczami kłodzkiego mieszkańca, kłodzkiego chłopca, mieszkańca Ziemi Kłodzkiej. Mam nadzieję, że udało się nam osiągnąć wynik, który zakładaliśmy. Nasza praca została nagrodzona. Otrzymała nagrodę Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie. Niestety żałujemy, że nie udało nam się zdobyć środków na wydanie kolejnych tomów. Sądzymy, że powinniśmy wydać jeszcze tom dotyczący mieszkańców Ziemi Kłodzkiej: Polaków, Czechów, Niemców, Żydów. Chcielibyśmy napisać pracę o osiedlaniu, rozwoju miast, urbanistyce. Także o sieci drogowej. Miały powstać też następne dwa tomy. Pierwszy z nich o gospodarce Ziemi Kłodzkiej oraz drugi tom dotyczący kultury. Bardzo się cieszę, że miałem okazję przemówić na Państwa uroczystej sesji. W imieniu historyków czeskich oraz w imieniu Instytutu, z którego przychodzę w Hradec Kralove życzę Państwu wszystkiego dobrego w Państwa ładnym mieście. Dziękuję za uwagę.”

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan Dariusz Kłonowski poprosił o zabranie głosu **prof. dr hab. Arno Herziga**, współtwórcę książki „W krainie Pana Boga. Źródła i materiały do dziejów Ziemi Kłodzkiej od X do XX w.”.

Prof. dr hab. Arno Herzig:

„Szanowni Państwo! 550 lat temu, w dniu 24 czerwca 1495 roku, czeski król Jerzy z Podiebradów podniósł Ziemię Kłodzką do rangi hrabstwa. Oryginalny dokument potwierdzający to wydarzenie niestety zaginął. Utworzenie hrabstwa 7 grudnia 1462 roku proklamował cesarz Fryderyk III poprzez mianowanie syna Jerzego Wiktoryna – i później również pozostałych synów Jerzego, na „Kłodzkich hrabiów Rzeszy”, a równocześnie na

władców śląskiego Księstwa Ziębickiego. Dopiero poprzez oficjalne ogłoszenie przez Cesarza Ziemi Kłodzkiej „prawdziwym hrabstwem”, dekret wszedł w życie. Hrabstwo Kłodzkie – jak również królestwo Czech, do którego później należało hrabstwo – stało się częścią świętego Cesarstwa Rzymskiego Narodu Niemieckiego. W Królestwie Czech Hrabstwo Kłodzkie odgrywało szczególną rolę, gdyż nie było podporządkowane Koronie Czeskiej, lecz bezpośrednio czeskiemu królowi i nie podlegało rządowi w Pradze, gdzie rządziły czeskie stany. Hrabstwo Kłodzkie posiadało własny rząd, w którym współdecydowały stany społeczne: szlachta miasta i wolni sędziowie. Król Jerzy, jako książę elektor, nie mógł zapewnić swoim synom dziedziczenia korony czeskiej, dlatego też utworzył dla swojej rodziny hrabstwo połączone z sąsiednim Księstwem Ziębickim.

Kłodzko było rezydencją Podiebradów, rozbudowaną przez pierwszego hrabiego Henryka z Podiebradów i jego żonę Urszulę, córkę księcia elektora brandenburskiego. Zakończyli oni m. in. budowę kościoła parafialnego, w którym do dziś w północnej części znajduje się ich herb. Prócz tego założyli oni klasztor franciszkanów, który wybrali na miejsce swojego pochówku. Niestety Podiebradowie musieli sprzedać hrabstwo w 1501 r. hrabiemu Ulrichowi von Hardeck. Liczne wojny toczone przez Jerzego bardzo zadłużyły jego rodzinę. Dla hrabstwa nastał czas licznych danin, trwający do roku 1567, w którym stany hrabstwa zwolnione zostały od służebności. Jednocześnie mieszkańcy obiecali również czeskiemu królowi, że nie zastawią już nigdy więcej hrabstwa. Królem Czech był w tym czasie cesarz Ferdynand I Habsburg. Habsburgowie bardzo dbali o dotrzymanie tej obietnicy. Dopiero po zdobyciu hrabstwa przez pruskiego króla Fryderyka II oddzielono ten obszar od Czech i przyłączono go do państwa pruskiego. Hrabstwo Kłodzkie, mimo że zarządzanie było z Wrocławia, posiadało własnego starostę – urząd sprawowany przez pruskich królów, później przez niemieckich cesarzy do 1918 r. Funkcję tę sprawował również jeden z hrabiów kłodzkich.

Mieszkańcy Hrabstwa Kłodzkiego mają wszelkie podstawy do dumy z założycieli tego terytorium. Brak przychylności papieża oraz konflikty z Wrocławianami były przyczyną prowadzenia przez króla Jerzego wielu działań wojennych. Jednak to właśnie jemu należy przypisać wspaniałą myśl, która dopiero dziś, 500 lat później, doczekała się politycznej realizacji. W 1464 roku w obliczu zagrożenia tureckiego, jakim był Konstantynopol – stolica wschodniorzymskiego cesarstwa, która w 1454 r. dostała się w ręce Turków, król Jerzy przedstawił projekt utworzenia chrześcijańskiego Związku Książęcego przeciwko Turkom oraz pomysł na zapewnienie ogólnego pokoju pomiędzy narodami Europy. Była to pierwsza próba utworzenia międzynarodowego porządku w Europie. Według tego planu książęta chrześcijańskich państw Europy powinni utworzyć radę związkową. Członkowie związku nie mogliby występować przeciwko sobie zbrojnie, a nad pokojem czuwałby sąd związkowy. Stosowane byłoby również ogólne prawo, utworzone na bazie prawa naturalnego. Tylko i wyłącznie związek mógłby wypowiedzieć

wojnę. Dodatkowo noszono się z zamiarem wprowadzenia wspólnej waluty. Na potrzeby związku stworzony miał być również herb i pieczęć. Planowano utworzyć wspólną kasę oraz zatrudnić urzędników.

Wszystkie te pomysły robiły duże wrażenie, jednakże idea zjednoczonej Europy zrodziła się za wcześniej i dlatego skazana była na niepowodzenie. Ileż można byłoby zaoszczędzić cierpienia narodom Europy, gdyby już wtedy udało się urzeczywistnić ideę Jerzego z Podiebradów. Zamiast tego mieliśmy nacjonalizm XIX i XX w. i jego bolesne następstwa, którymi dotknięte zostały narody europejskie. Naród polski w szczególności odczuł na sobie dotkliwie skutki nacjonalizmu i jego skrajnej formy jakim był nazizm. Konsekwencją szerzenia idei narodowego socjalizmu były miliony ofiar. Mieszkańcy hrabstwa pochodzenia niemieckiego zapłacili za okrucieństwa nazistów z 1945/1946 r. najwyższą karę – utratę ojczyzny. Te okrutne doświadczenia doprowadziły ostatecznie do zjednoczenia Europy. Państwa Europy po licznych wojnach i krzywdach wyciągnęły wnioski z historii.

To małe państwo, które w 1459 r. poprzez utworzenie Hrabstwa Kłodzkiego stworzył król Jerzy z Podiebradów, jest, jak mało które w Europie, prawdziwym europejskim regionem. W tworzeniu historii tego obszaru brały udział trzy narody: czeski, niemiecki i polski. Do 1742 r. Hrabstwo Kłodzkie należało do Korony Czeskiej. Dokument świadczący o założeniu grodu, jak przypuszcza historyk Heinrich Volkmer, sporządzony prawdopodobnie w języku czeskim, nie zachował się. Do momentu wypędzenia Niemców z terenu hrabstwa, w tzw. „czeskim zakątku” wokół Cermnej, żyła mniejszość mówiąca po czesku.

Niemcy tworzyli historię tego obszaru ponad 700 lat. Sprowadzeni zostali na tereny hrabstwa przez tzw. Lokatorów – ludność prowadzącą akcję osadniczą, za panowania czeskiego króla Otokara II (rządził w latach 1253 – 78). Podczas osiedlania się dochodziło do wielu konfliktów z rdzennymi mieszkańcami tego obszaru. W tym czasie założonych zostało wiele miast oraz łańcuchówek z kościołami obronnymi jako ochron dla ludności wiejskiej. Działania te były po myśli czeskiego króla, który przez to znacznie wzbogacał swoje przychody. W dalszym etapie wybudowano wiele kościołów barokowych i zamków szlacheckich. Ich barokowy wygląd zawdzięczamy klimatowi Europy Południowej, który na teren Hrabstwa Kłodzkiego sprowadzili włoscy budowniczcy.

My, mieszkańcy hrabstwa pochodzenia niemieckiego, mieszkańcy na wschód od granicy Odra/Nysa, zapłaciliśmy za zbrodnie nazistów utratą naszej ojczyzny. Zapewne zostaliśmy dotkliwiej ukarani niż pozostali Niemcy. Zapewne tylko niewiele osób, tu w kraju, wierzy w komunistyczną bajkę propagandową, mówiącą, że Niemcy żyli tu rzekomo 700 lat jako obcy i dopiero pod koniec roku 1946 powrócili do swojej prawdziwej ojczyzny w Niemczech Zachodnich. Niestety istnieje również drugi wariant tej myśli

propagandowej, wariant katolicki, który dopiero niedawno zrobił furorę wśród niemieckich mieszkańców Hrabstwa Kłodzkiego.

Od przełomu roku 1945 i 1946 historię Ziemi Kłodzkiej tworzyć zaczęli, jako trzeci naród na tych ziemiach, Polacy. Oni przybyli na te tereny również w roli przepędzonych z ich dawnej ojczyzny; co w prywatnej sferze wielokrotnie doprowadzało do wzajemnego zrozumienia. Polska ma olbrzymi wkład w tworzenie wolnej i zjednoczonej Europy. Poprzez ruch oporu „Solidarność” Polska znacznie przyczyniła się do obalenia komunistycznej dyktatury i do stworzenia wolnej Europy. Przez wzgląd na te wydarzenia warto przywołać w pamięci myśl Jerzego z Podiebradów – ideę zjednoczonej Europy.

My, mieszkańcy hrabstwa pochodzenia niemieckiego, którzy czujemy się związani z naszą dawną ojczyzną, chętnie tu przyjeżdżamy i bardzo życzliwie jesteśmy przez Was przyjmowani. Obawy, że ktokolwiek z nas może zgłaszać roszczenia własnościowe, nie potwierdziły się. Z wielkim zaangażowaniem śledzimy przebieg kryzysu gospodarczego, z którym, jak już wielokrotnie w historii, zmagać musi się hrabstwo. Życzymy, aby kryzys jak najszybciej został przezwyciężony, a Ziemia Kłodzka ze swoimi bogactwami natury i kultury znów przeżywała rozkwit. Odnosimy wrażenie, że historia nigdy ponownie nas nie rozdzieli; że dzisiejsi mieszkańcy hrabstwa wspólną historię tego obszaru traktują jako naszą wspólną historię. O tym mogłem się osobiście przekonać, jak pokazuje nasza współpraca, moja i pani dr Małgorzaty Juchniewicz podczas prac nad naszą książką „W kraju Pana Boga” w 2003 roku i w 2006 nad „Historią Ziemi Kłodzkiej”. Szybka sprzedaż tych dwóch książek udowodniła nam, jak duże jest zainteresowanie historią tego obszaru, z czego oboje możemy być dumni. Za 10, 20 lat nie będzie już żadnych mieszkańców hrabstwa pochodzenia niemieckiego. Życzyłbym sobie, żeby nasze dzieci i wnuki odwiedzały hrabstwo i wraz z Państwem traktowały historyczne dziedzictwo tej „krajiny Pana Boga” również jako ich własne dziedzictwo.

Moim zdaniem jeszcze raz należy wspomnieć postać króla Jerzego z Podiebradów, który przed 550 laty ustanowił Ziemię Kłodzką hrabstwem. Przed miesiącem odwiedziłem miasto Pardubice, z którego pochodzi nasz wielki Arnoszt. W tamtejszym muzeum zamkowym oglądałem monety, które tu w kłodzkiej mennicy zlecił wybijać Jerzy z Podiebradów. Na monetach obok herbu hrabstwa znajduje się jego podobizna. Gdyby tu w Kłodzku miał powstać pomnik upamiętniający założenie Hrabstwa Kłodzkiego, powinna znajdować się na nim właśnie podobizna Jerzego z Podiebradów. Byłaby to także cześć dla niego, jako pierwszego orędownika idei zjednoczonej Europy.”

Prof. dr hab. Arno Herzig dodał: *Szanowny Panie Starosto podczas tego pięknego jubileuszu Panu jako następcy hrabiów ziemi kłodzkiej chciałbym przekazać książkę, którą napisaliśmy wraz Panią dr Juchniewicz - Historię Ziemi Kłodzkiej – składam na Pana ręce.*

Przewodniczący Rady Powiatu Pan Dariusz Kłonowski serdecznie podziękował za przekazany podarunek. Dodał, iż na sesję przybywają znakomici goście, powitał więc

serdecznie **prof. dr Marka Bojarowskiego** Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego oraz **prof. Andrzeja Witkowskiego** prorektora Uniwersytetu Wrocławskiego.

Głos zabrał **prof. dr Marek Bojanowski**:

„Ekscelencjo, Wielce Szanowny Panie Starosto, Szanowny Panie Burmistrzu, Panie i Panowie Rady Powiatu Kłodzkiego i Rady Miasta Kłodzka. Jestem zaszczycony, że mogłem wziąć udział w uroczystej sesji Rady Powiatu Kłodzkiego i Rady Miejskiej w Kłodzku z okazji 550 rocznicy ustanowienia hrabstwa kłodzkiego. Z wygłoszeniem wystąpienia o historii i znaczeniu uroczej ziemi kłodzkiej czuję się zwolniony ponieważ obszerny referat o takiej tematyce wygłosił już przed Państwem Pan dr Ryszard Gładkiewicz już w styczniu 2009 roku. Nie chciałbym powtarzać też już przedstawionych przed Wysokimi Radami. Skupię się w swoim wystąpieniu na pokazaniu współpracy naukowej i dydaktycznej Kłodzka i Powiatu Kłodzkiego z Uniwersytetem Wrocławskim. Uczelnia przeze mnie kierowana od dawna, współpracuje z miejscowymi władzami wspierając dobre kontakty przygraniczne. Przypomnę kontakty Uniwersytetu Wrocławskiego z Uniwersytetem w Hradcu czy z Muzeum Wschodnio – Czeskim w Pardubicach. Od dawna nasi pracownicy pracują na ziemi kłodzkiej, nasi geolodzy i geografowie przeprowadzają badania nad masywem Śnieżnika, nie można byłoby oglądać jaskini Niedźwiedziej bez prac zespołu pod kierownictwem Pana prof. Ogorzałko. Nad rozwojem Ziemi Kłodzkiej pracowali nie tylko przedstawiciele nauk eksperymentalnych Uniwersytetu Wrocławskiego. Również nasi humaniści brali czynny udział w wielu miejscowych inicjatywach naukowych. W 2004 roku z okazji jubileuszu Arnošta z Pardubic pierwszego arcybiskupa praskiego i pierwszego kanclerza Uniwersytetu Karola w Pradze, który urodził się w Kłodzku i jest pochowany w Kościele pod wezwaniem Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny odbyła się konferencja naukowa organizowana przez Uniwersytet Wrocławski, Muzeum Ziemi Kłodzkiej i Muzeum Wschodnio – Czeskie w Pardubicach, uwieńczona okolicznościową publikacją. Jubileusz uświetniła również wystawa Muzeum Ziemi Kłodzkiej Pt. „Arnošt z Pardubic” eksponująca rzeźby i dokumenty z XIV wieku. Członkiem komitetu organizacyjnego był m.in. były rektor prof. Zdzisław Latarka. Mam nadzieję, że zaciśnięte więzy współpracy polsko – czeskiej przy okazji jubileuszu będą trwałe, a jak mi wiadomo hejtman kraju pardubickiego zainteresowany jest również współfinansowaniem renowacji nagrobka Arnošta. Należy również wspomnieć o programie badawczym rozpoczętym w 2008 roku przez Wydział Nauk Społecznych i Urząd Marszałkowski. Badający relacje polsko – czeskie na wschodzie i na Ziemi Kłodzkiej w wyniku tych badań doszło do spotkania zorganizowanego wspólnie z kierownictwem skansenu w Kudowie Pstrążnej Polaków i Czechów, którzy przed wybuchem II wojny światowej mieszkali na Wołyniu. Chce poinformować państwa o jednej z moich ostatnich decyzji. Z dniem 15 czerwca 2009 roku na Wydziale Nauk Społecznych utworzyliśmy ośrodek współpracy polsko-

czesko-słowacki, jako jednostkę badawczą podlegającą bezpośrednio Dziekanowi Wydziału Nauk Społecznych. Jednostka ta ma kontynuować badania Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych. Do głównych zadań nowej jednostki będzie należeć: inspirowanie, prowadzenie i koordynowanie prac badawczych w zakresie:

- 1. Interdyscyplinarnej problematyki czeskiej, słowackiej oraz stosunków polsko-czesko-słowackich ze szczególnym uwzględnieniem aspektów śląskoznawczych.*
- 2. Popularyzacja i upowszechnienie wiedzy w zakresie problematyki śląskiej, czeskiej i słowackiej zwłaszcza poprzez działalność wydawniczą.*
- 3. Prowadzenie prac dokumentacyjnych i naukowo – informacyjnych oraz inspirowanie praktycznych zastosowań rezultatów prac badawczych.*
- 4. Wykonywanie innych zadań zleconych przez władze wydziału lub uczelni dot. problematyki czeskiej, słowackiej, śląskiej lub pokrewnych.*
- 5. Prowadzenie sekretariatu Międzynarodowego Centrum Studiów Śląskich utworzonego polsko – czeską konferencją rektorów Uniwersytetów Śląskich.*

Na koniec chcę przypomnieć Państwu o współpracy Uniwersytetu i Ziemi Kłodzkiej na niwie dydaktycznej. Przez długie lata w Kłodzku istniały zamiejscowe punkty dydaktyczne wydziału Nauk Społecznych, Filologicznego, Nauk Historycznych i Pedagogicznych oraz mojego rodzimego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii. Tam przez długie lata prowadziłem zajęcia dydaktyczne ze studentami, może zatem dzisiejsze spotkanie jest dobrym miejscem zastanowienia się nad powrotem idei zamiejscowych ośrodków dydaktycznych w Kłodzku i powiecie kłodzkim, a mój przyjaciel, który ze mną dzisiaj tutaj przyjechał, był organizatorem tych punktów i myślę, że najlepszą okazją będzie, że przed państwem za to mu podziękuję. Dziękuję serdecznie”.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kłodzku Pan **Piotr Brzostowicz** poprosił o wystąpienie przedstawiciela Bractwa Św. Stanisława w Siedlcach Wielkiego Przeora Kapituły Polskiej **Tadeusza księcia Wojsa**.

Tadeusz ks. Wojs:

Szanowni Gospodarze, Szacowni Goście! W imieniu swoim i w imieniu członków Bractwa Św. Stanisława dziękuję za zaproszenie nas na tę wspólną uroczystość. Uroczystość, którą świętujemy w 550-lecie powstania Hrabstwa Kłodzkiego. 550 lat to szmat historii. Historii, która dotyczy tej przepięknej Ziemi Kłodzkiej. Szczególne uznania należą się obecnym władzom Ziemi Kłodzkiej, że podjęli się trudu przypomnienia dziejów swojej małej ojczyzny. My członkowie Bractwa Św. Stanisława dla których tradycja i historia stanowi szczególną wartość, którzy poza działalnością patriotyczną i charytatywną za cel mamy przypomnienie i przywrócenie blasku orderu św. Stanisława, który został ustanowiony przez króla Stanisława Augusta Poniatowskiego w dniu 8 maja roku 1765 i nadawany za szczególne zasługi dla Ojczyzny, doceniamy wszelkie działania, które

prowadzą i pomagają zachować w pamięci historię, tradycję ziemi ojczystej, gdyż naród bez pamięci przestaje być narodem. Dlatego będąc pełen podziwu dla gospodarzy za trud włożony w te uroczystości mam nadzieję, że w krótkim czasie na Ziemi Kłodzkiej powstanie komandoria Bractwa Świętego Stanisława i liczę na przyszłą współpracę. Dziękuję za możliwość uczestniczenia w tych uroczystościach i życzę wszystkiego najlepszego”.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego **Pan Dariusz Kłonowski** podziękował za wystąpienie, po czym poprosił o zabranie głosu w imieniu Posła na Sejm RP Pana Waldemara Wiązowskiego **Pan Jana Saula**.

Pan **Jan Saul** w imieniu Posła na Sejm RP Pana Waldemara Wiązowskiego odczytał list skierowany do uczestników dzisiejszej uroczystości:

„Szanowni Przewodniczący, Panie Starosto, Panie Burmistrzu, Wasza Ekscelencjo, Szanowna Pani Poseł, Szanowni Goście i Zebrani:

Obchodzimy dzisiaj szczególną rocznicę 550- lecia Hrabstwa Kłodzkiego. Niewątpliwie sama nazwa brzmi i historycznie i dumnie i jest powodem do refleksji nad dziejami tej ziemi. Zawsze liczy się człowiek, mieszkaniec tej ziemi, który swoją pracą, oddaniem, zaangażowaniem dowodzi nierozzerwalnej więzi z terenami, które należą do Hrabstwa Kłodzkiego. Różne bywały dzieje naszych rodzinnych terenów, ale dzisiaj możemy z dumą powiedzieć, że jest to nasza mała ojczyzna. Będąc Posłem na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej z Ziemi Kłodzkiej składam gratulacje dla tych, którzy budują tradycję i dbają o jej kultywowanie w swojej pracy. Życzę również dalszych sukcesów w rozwoju i promowaniu regionu”

Z wyrazami szacunku

Poseł Ziemi Kłodzkiej

Waldemar Wiązowski

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan **Dariusz Kłonowski** podziękował za przekazane życzenia od Pana Posła.

Poinformował, iż w chwili obecnej nastąpi wręczenie pamiątkowych medali przygotowanych w roku jubileuszowym 550 rocznicy powołania Hrabstwa Kłodzkiego, zostaną one wręczone dzisiejszym prelegentom.

Aktu wręczenia dokonał Burmistrza Miasta Kłodzka Pan **Bogusław Szpytma** oraz Starosta Powiatu Kłodzkiego Pan **Krzysztof Baldy**.

Medale otrzymali: doc. Ph Dr. Ondřej Felcman, prof. dr hab. Arno Herzig, przedstawiciel Bractwa Świętego Stanisława w Siedlcach Tadeusz książę Wojs oraz **ojciec Damian Stachowicz** proboszcz parafii pw. Nawiedzenia Najświętszej Marii Panny Sanktuarium Matki Bożej Wambierzyckiej Królowej Rodzin za pełną poświęcenia pracę

duszpasterską bezinteresowną posługę drugiemu człowiekowi oraz krzewienie wartości chrześcijańskich wśród mieszkańców Ziemi Kłodzkiej z życzeniami wszelkiej pomyślności.

Burmistrz Pan **Bogusław Szpytma** serdecznie podziękowania skierował pod adresem Pani Poseł Moniki Wielichowskiej za jej wielką aktywność i działalność na rzecz Kłodzka i całej Ziemi Kłodzkiej.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan **Dariusz Kłonowski** poinformował, iż na uroczystą sesję dwóch samorządów: samorządu powiatowego i samorządu miasta Kłodzka został przygotowany projekt uchwały w sprawie zawarcia porozumienia o współpracy pomiędzy Powiatem Kłodzkim, a Gminą Miejską w Kłodzku.

Pan Przewodniczący odczytał treść projektu uchwały (**zał. nr 1**):

§ 1

Wyraża się zgodę na zawarcie porozumienia o współpracy pomiędzy Powiatem Kłodzkim, a Gminą Miejską Kłodzko o treści jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kłodzkiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

następnie poddał go pod głosowanie:

Głosowanie: za – 20, przeciw – 0, wstrzymało się – 2.

Pan Przewodniczący stwierdził przyjęcie uchwały.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Kłodzku Pan **Piotr Brzostowicz** przedłożył na druku nr 402 (**zał. nr 2**) projekt uchwały w sprawie wyrażenia woli współpracy pomiędzy Gminą Miejską Kłodzko, a Powiatem Kłodzkim o następującej treści:

§ 1

- 1. Wyraża się wolę współpracy pomiędzy Gminą Miejską Kłodzko, a Powiatem Kłodzkim.*
- 2. Projekt porozumienia określającego zasady współpracy stanowi załącznik do uchwały.*

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Kłodzka.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Głosowanie: za – 21 – jednogłośnie.

Uchwała została podjęta i otrzymała nr XXXVIII/373/2009 (zał. nr 3).

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan **Dariusz Kłonowski** poinformował, iż porozumienie o współpracy pomiędzy Powiatem Kłodzkim podpisze w imieniu Miasta Kłodzka Pan Burmistrz **Bogusław Szpytma** w imieniu Powiatu Kłodzkiego Pan Starosta **Krzysztof Baldy** oraz Pan Wicestarosta **Marek Jagódka**.

Przewodniczący stwierdził, iż porozumienie zostało podpisane, czas więc teraz na pracę oraz na realizację zapisanych słów i programu współpracy pomiędzy dwoma samorządami.

Przed zakończeniem uroczystej sesji głos zabrał Pan **Marian Półtoranos – Kanclerz Hrabstwa Kłodzkiego**, zapraszając wszystkich zebranych na duży spektakl plenerowy, który odbędzie się 14 sierpnia br na twierdzy pn. „Hrabstwo Kłodzkie czyli w Kraju Pana Boga”.

Również Pan **Marek Szpak** przypomniał Szanownym Gościom o dalszym bogatym programie uroczystości jubileuszu 550 –lecia Hrabstwa Kłodzkiego czyli m.in. o defiladzie ulicami miasta, występach grup artystycznych, zespołów oraz o nominowaniu Hrabiny i Hrabiego Hrabstwa Kłodzkiego.

Przewodniczący Rady Powiatu Kłodzkiego Pan **Dariusz Kłonowski** dokonał zamknięcia uroczystej sesji Rady Powiatu Kłodzkiego mówiąc: „Zamykam obrady uroczystej sesji Rady Powiatu Kłodzkiego”.

Przewodniczący Rady **Pan Piotr Brzostowicz** dokonał zamknięcia uroczystej sesji Rady Miejskiej w Kłodzku mówiąc: „Zamykam XXXVIII uroczystą sesję Rady Miejskiej w Kłodzku”.

Zakończenie sesji nastąpiło o godz. 15⁰⁰ (13²² – 15⁰⁰).
Czas trwania sesji 1 godz. 38 minut.

Protokół sporządziły:

Arleta Szkwarek

Biuro Rady Powiatu Kłodzkiego

Barbara Gargas

Biuro Rady Miejskiej w Kłodzku

**Przewodniczący
Rady Powiatu Kłodzkiego**

Dariusz Kłonowski

**Przewodniczący
Rady Miejskiej w Kłodzku**

Piotr Brzostowicz

